Lietas Nr. A43008316
Lietas arhīva Nr. A43-0055-17/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 17.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneses K.Kalvāne un V.Zommere,

piedaloties pieteicējas IK /Nosaukums A/ pārstāvei Inesei Urtiņai, pieteicējas SIA /Nosaukums B/ pārstāvim Aldim Urtiņam, pieteicēju /Nosaukums A//Nosaukums B/SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums D/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Ābikam, pieteicējas SIA /Nosaukums E/ pilnvarotajam pārstāvim Normundam Sinkevičam un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvēm Norai Brīzei un Ievai Šmitei-Antoņenko,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz IK „/Nosaukums A/", SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ pieteikumiem par Konkurences padomes 2015.gada 14.decembra lēmuma Nr.E02-58 atcelšanu daļā, kas attiecas uz šīm pieteicējām.

Aprakstošā daļa

1. Ar Konkurences padomes (turpmāk – Padome) 2015.gada 14.decembra lēmumu Nr.E02-58 (turpmāk – Lēmums) vairāku komercsabiedrību, tostarp arī pieteicēju IK „/Nosaukums A/", SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ darbībās konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpums un tām uzlikti naudas sodi. Lēmumā konstatēts, ka divos AS „Latvijas valsts meži" organizētajos iepirkumos (identifikācijas Nr.AS LVM AV_2014_68_(turpmāk - 1.iepirkums) un Nr.LVM 2014/2014_462_bi (turpmāk - 2.iepirkums)) pieteicējas savus piedāvājumus nesagatavoja patstāvīgi, kaut arī iepirkuma dokumentu iesniegšanas laikā tās bija uzskatāmas par neatkarīgiem tirgus dalībniekiem un konkurentiem.

2. Pieteicējas Lēmumu pārsūdzēja tiesā, pēc šiem pieteikumiem tika ierosinātas administratīvās lietas, kas ar tiesneses lēmumu tika apvienotas. Pieteicējas norāda turpmāk minēto.

1. Laikā no 2011.gada 12.maija līdz 2014.gada 2.oktobrim /pers. A/ bija SIA /Nosaukums F/ valdes loceklis ar tiesībām SIA /Nosaukums F/ pārstāvēt atsevišķi. Laikā no 2011.gada 12.maija līdz 2014.gada 9.septembrim SIA /Nosaukums F/ piederēja /pers. A/, viņš bija reģistrēts kā tās dalībnieks. 2014.gada 9.septembrī starp /pers. A/ un viņa māti /pers. B/ noslēgts trasta līgums Nr.1. Tas paredz, ka SIA /Nosaukums F/ kapitāldaļu īpašniece (turētāja) ir /pers. B/, bet /pers. A/ ir patiesais labuma guvējs. Tādējādi kopš 2011.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums F/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2015.gada 26.februārī starp /pers. A/ un /pers. B/ noslēgto trasta līgumu Nr.2 kopš 2011.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums C/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2012.gada 15.maijā starp /pers. A/ un /pers. B/ noslēgto trasta līgumu Nr.3 kopš 2012.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums B/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2011.gada 14.novembrī starp /pers. A/ un /pers. A/ noslēgto trasta līgumu Nr.4 kopš 2011.gada /pers. A/ ir IK „/Nosaukums A/" patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2014.gada 14.februārī starp /pers. A/ un /pers. C/ noslēgto trasta līgumu Nr.5 kopš 2014.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums E/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2014.gada 14.februārī starp /pers. A/ un /pers. D/ noslēgto trasta līgumu Nr.6 kopš 2014.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums D/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
Saskaņā ar 2014.gada 14.februārī starp /pers. A/ un /pers. D/ noslēgto trasta līgumu Nr.7 kopš 2014.gada /pers. A/ ir SIA /Nosaukums G/ kapitāldaļu patiesais īpašnieks un tiešā veidā ietekmē tās saimniecisko darbību.
SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums C/ un SIA „/Nosaukums E/ juridiskā adrese ir vienā dzīvoklī, kas pieder /pers. B/. Atbilstoši Komerclikumā noteiktajam minētajām juridiskajām personām ir vienota korespondence un sabiedrības vadība. Arī SIA /Nosaukums B/ un IK „/Nosaukums A/" ir viena juridiskā

adrese īpašumā, kas pieder /pers. B/ brālim /pers. B/. Tātad arī šīm juridiskajām personām ir vienota korespondence un sabiedrības vadība.

2. 1.iepirkumā iesniegtos piedāvājumus sagatavoja /pers. A/, izņemot SIA /Nosaukums B/ piedāvājumu, ko pēc /pers. A/ rīkojuma tehniski sagatavoja /pers. B/. 2.iepirkumā iesniegtos piedāvājumus sagatavoja /pers. A/. Tāpēc iesniegto piedāvājumu noformējums un saturs ir līdzīgs. /pers. A/ faktisko ietekmi visās minētajās sabiedrībās apstiprina tas, ka šīs sabiedrības /pers. A/ ir pilnvarojušas ar ļoti plašu pilnvarojuma apjomu, un tas, ka /pers. A/ visu sabiedrību vārdā iesniedza piedāvājumus abos iepirkumos.
3. Pieteicējas ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku, jo /pers. A/ bija vai ir pieteicēju valdes loceklis, dalībnieks un/vai patiesais labuma guvējs. /pers. A/ faktiskā ietekme minētajās juridiskajās personās ir identificējama pēc abos iepirkumos iesniegtajiem līdzīgajiem piedāvājumiem, pilnvarām, trasta līgumiem un citiem apstākļiem. Konkurences likuma izpratnē /pers. A/ nevienojās ar citiem tirgus dalībniekiem, neslēdza vienošanos un nesaskaņoja darbības. Šādi /pers. A/ rīkojās, jo daudzi pretendenti iepirkumos iesniedz vairākus piedāvājuma variantus. AS „Latvijas valsts meži" iepirkumos ierobežo konkurenci, nosakot, cik iepirkuma daļās viens pretendents drīkst iesniegt savu piedāvājumu un nosakot maksimālo iepirkuma apjomu, par kuru ar vienu pretendentu iespējams noslēgt līgumu. /pers. A/ nav ar citiem tirgus dalībniekiem vienojies par piedalīšanos konkrētajos iepirkumos un par šīs piedalīšanās nosacījumiem.
4. /pers. A/ minētajos trasta līgumos norādīts kā patiesais labuma guvējs, viņam ir izšķiroša ietekme SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums G/, IK „/Nosaukums A/" un SIA /Nosaukums E/. Trasts ir ar līgumu nodibināta tiesiska attiecība, kurā viena persona (trasta devējs) nodod otrai personai (pilnvarniekam) mantu savā vai kādas trešās personas interesēs vai kādam noteiktam mērķim, pilnvarniekam nodotā manta veido atsevišķu masu un nav pilnvarnieka īpašumā, darījumi ar šo mantu tiek slēgti pilnvarnieka vārdā, pilnvarniekam ir rīcības tiesība ar šo mantu un pienākums to pārvaldīt saskaņā ar trasta līgumu. Tas, ka trasta devējs patur atsevišķas tiesības vai pārvaldnieks gūst kādu labumu no pārvaldīšanā nodotās mantas, neietekmē trasta būtību. /pers. A/ ir tieša ietekme pār minētajām juridiskajām personām, jo atbilstoši trasta līgumiem viņš nosaka ieceļamās amatpersonas, nosaka ikdienas saimniecisko darbību un komercdarbības mērķus. /pers. A/ tiešā ietekmē esošās juridiskās personas uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

-

1. Padome paskaidrojumos pieteikumus neatzīst un norāda turpmāk minēto.
   1. Konkurences tiesību judikatūrā nostiprināta atziņa, ka pēkšņi iegūtiem pierādījumiem ir lielāka ticamība nekā vēlāk iegūtiem pierādījumiem. Pieteicēju sākotnējie paskaidrojumi kardināli atšķiras no lietas izpētes beigu stadijā un tiesā paskaidrotā. Pieteicējas veica darbības, kas kavēja lietas izpēti.
   2. Pirmie pieteicēju paskaidrojumi tika saņemti 2015.gada 26.augustā, kad uz tikšanos Padomē ieradās SIA /Nosaukums C/ pārstāvis /pers. A/ un SIA /Nosaukums B/ pārstāvis /pers. B/. /pers. A/ nevarēja atbildēt uz jautājumiem par piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas apstākļiem un uzņēmumu savstarpējo sadarbību pretēji Padomei vēlāk sniegtajai informācijai, ka tieši /pers. A/ sagatavoja un iesniedza piedāvājumus abos iepirkumos. Uz pirmo tikšanos Padomē /pers. A/ ieradās kopā ar juridiskās palīdzības sniedzēju, ar kuru varēja konsultēties, ja pats nespēja noformulēt viedokli par to, ka visi pieteicēji ir viens tirgus dalībnieks. Nav ticams, ka /pers. A/ varētu aizmirst to, ka tieši viņš pārkāpumā iesaistītajos uzņēmumos realizē izšķirošu ietekmi, vai trasta līgumu noslēgšanas faktu. Arī /pers. B/ 2015.gada 26.augustā Padomei paskaidroja, ka SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums G/, SIA /Nosaukums E/ un IK „/Nosaukums A/" uzskata par konkurentēm un neko neminēja par šo uzņēmumu savstarpējo saistību vai trasta līgumu esību.
   3. Kritiski ir vērtējama trasta līgumu faktiskā esība. Jāņem vērā visi lietas apstākļi un notikumu hronoloģiskā secība, kas raksturo uzņēmumu darbības lietas izpētes laikā. Neviena no trasta līgumu pusēm sākotnējos paskaidrojumos Padomei šos līgumus nepieminēja. Pēc Padomes lūguma šo līgumu oriģināli netika uzrādīti. Pieteicēju vēlāk sniegto apsvērumu ticamību par trasta līgumu noslēgšanas apstākļiem ietekmē tas, ka līgumi ir numurēti pēc kārtas, lai gan tie noslēgti hronoloģiski nesaistītos laika periodos. Nav arī saprotams, kāpēc papildus trasta līgumiem konkrētajos iepirkumos bija nepieciešams /pers. A/ noformēt vēl atsevišķu pilnvaru, tādējādi piešķirot viņam jau esošas tiesības. Turklāt SIA /Nosaukums D/ valdes loceklis nespēja Padomei paskaidrot, kādam mērķim ir noslēgts trasta līgums ar /pers. A/. Pretrunīgi vērtējams arī /pers. A/ norādītais, ka viņš sagatavoja SIA /Nosaukums G/ un SIA „/Nosaukums D/ piedāvājumus iepirkumam, jo trasta līgumi ar SIA /Nosaukums G/ un SIA „/Nosaukums D/ noslēgti 2014.gada 14.februārī, kad AS „Latvijas valsts meži" jau saņēma SIA /Nosaukums D/ un SIA „/Nosaukums G/ konkursa piedāvājumus.

Pieteicējas nav iesniegušas pierādījumus tam, ka /pers. A/ īstenoja izšķirošu ietekmi vai viņš bijis patiesais labuma guvējs SIA /Nosaukums B/, IK „/Nosaukums A/", SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums G/, SIA /Nosaukums D/ un SIA „/Nosaukums F/.

1. Pieteicējas norāda, ka tās vieno radnieciskas saites. Taču tas vien, ka atsevišķus lietas dalībnieku īpašniekus saista radniecības saites vai minētās personas ir laulātie, nav atzīstams par pamatojumu šo lietas dalībnieku atzīšanai par vienu tirgus dalībnieku, tas nepierāda faktisku izšķirošu ietekmi uzņēmumos. Arī fakts, ka uzņēmumi atrodas vienā juridiskajā adresē, neapliecina, ka šie uzņēmumi ir viens tirgus

dalībnieks. Ne radniecīgas saites, ne tas, ka uzņēmumi atrodas vienā juridiskajā adresē, nav tas pats, kas tiesības realizēt uzņēmumos tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi. Gluži pretēji, vērtējot šo situāciju no konkurences tiesību aspekta, secināms, ka starp vairākiem nesaistītiem uzņēmumiem, kas darbojas vienā konkrētajā tirgū, kā arī kandidē iepirkumos kā neatkarīgi tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās, kas var ierobežot konkurenci. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darot visu iespējamo, lai nepieļautu sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk., atklājot konkurentam darbības, kuras tās nolēmis vai plāno veikt. Plānu atklāšana konkurentam var būt pieļaujama tikai, ja iepirkumam tiek iesniegts kopīgs piedāvājums. Šajā gadījumā pieteicējas abos iepirkumos sevi pozicionēja kā neatkarīgus tirgus dalībniekus, jo tās nedarīja publiski zināmu, ka iesniedz kopīgu piedāvājumu. Šādu darbību rezultātā, saskaņojot savas darbības un piedaloties konkursā kā neatkarīgi tirgus dalībnieki, pasūtītājs tika maldināts un saņēma konkurenci imitējošus piedāvājumus.

2. Sākotnējos paskaidrojumos /pers. A/ neminēja faktu, ka pats ir sagatavojis un iesniedzis visu uzņēmumu piedāvājumus. Taču vēlākajā informācijā un pieteikumos tiesai viņš apstiprina, ka gatavoja visu uzņēmumu piedāvājumus, izņemot SIA /Nosaukums B/ piedāvājumu, kuru pēc /pers. A/ rīkojuma gatavoja /pers. B/. Tātad /pers. A/ apstiprina, ka pieteicēju piedāvājumi nav sagatavoti neatkarīgi. Pieteicēju saskaņoto darbību rezultātā tika kropļota konkurence un pasūtītājs nesaņēma konkurējošus piedāvājumus.

3. Pieteicēji norāda, ka šādi /pers. A/ rīkojās, jo daudzi pretendenti iepirkumos iesniedz vairākus piedāvājumu variantus, lai izpildītu iepirkuma organizētāja prasības. Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Tādējādi, pat ja pieteicējas uzskata, ka pasūtītāja nolikumā ietvertās prasības veicināja tās rīkoties konkrētā veidā, tas nevar attaisnot konkurences kropļošanu.

1. Tiesas sēdē pieteicējas IK ,,/Nosaukums A/" pārstāve atsauca IK ,,/Nosaukums A/" pieteikumu un lūdza izbeigt tiesvedību lietā daļā, kas ierosināta pēc tās pieteikuma, bet pārējo pieteicēju pārstāvji uzturēja savus pieteikumus. Padomes pārstāves pieteikumus neatzina un piekrita tiesvedības izbeigšanai lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz IK ,,/Nosaukums A/" pieteikumu. Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki /pers. A/, /pers. D/, /pers. B/ un /pers. C/.

Motīvu daļa

1. Tā kā IK „/Nosaukums A/" pārstāve tiesas sēdē atsauca IK „/Nosaukums A/" pieteikumu un lūdza izbeigt tiesvedību lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz IK „/Nosaukums A/" pieteikumu, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 282.panta 4.punktu tiesvedība lietā minētajā daļā ir izbeidzama. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 284.pantu gadījumā, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā pret to pašu atbildētāju par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.
Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa lietu pēc būtības izskata daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ pieteikumiem.

2. Ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējas SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ sodītas par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu. Pieteicējas pamatoti norāda, ka Lēmuma rezolutīvajā daļā nav atsevišķi norādīts pārkāptais Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas punkts. Taču no Lēmuma motīvu daļā norādītā skaidri izriet, ka pieteicējas pārkāpa šīs panta daļas 5.punktu, kas noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem.
Lēmumā ir arī izvērsti pamatots, tieši kā izpaudās pieteicēju pieļautie pārkāpumi. Padome norāda, ka piedāvājumu iesniedzēji, tostarp pieteicējas, divos AS „Latvijas valsts meži" organizētajos iepirkumos savus piedāvājumus nesagatavoja patstāvīgi, kaut arī iepirkuma dokumentu sagatavošanas un iesniegšanas laikā pieteicējas bija neatkarīgas tirgus dalībnieces. Tā kā pieteicējas norāda, ka tās abos iepirkumos bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku, nevis par konkurentēm, apgabaltiesai jāvērtē šis arguments.

3. Konkurences likuma 1.panta 9.apakšpunkts noteic, ka tirgus dalībnieks ir jebkura persona, kura veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību Latvijas teritorijā vai kuras darbība ietekmē vai var ietekmēt konkurenci Latvijas teritorijā. Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme pār vienu tirgus dalībnieku vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 2.punktu izšķiroša ietekme ir iespēja tieši vai netieši:

a) kontrolēt (regulāri vai neregulāri) lēmumu pieņemšanu tirgus dalībnieka pārvaldes institūcijās, realizējot līdzdalību vai bez tās,

b) iecelt tādu tirgus dalībnieka pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu skaitu, kas izšķirošās ietekmes realizētājam nodrošina balsu vairākumu attiecīgajā institūcijā.

Līdz ar to Administratīvajai apgabaltiesai jāpārbauda, vai izskatāmajā lietā ir konstatējami iepriekš norādītie apstākļi.

1. No Komercreģistra ierakstiem Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka 2014.gada 25.februārī un 2.oktobrī, kad pieteicējas iesniedza savus piedāvājumus 1. un 2.iepirkumam (*lietas 1.pielikuma 34.-35.lapa un 13.lapa*) SIA /Nosaukums B/ vienīgais dalībnieks un valdes loceklis bija /pers. B/, SIA /Nosaukums E/ vienīgā dalībniece un valdes locekle bija /pers. C/, IK „/Nosaukums A/" vienīgā dalībniece un valdes locekle bija /pers. A/, SIA /Nosaukums D/ vienīgais dalībnieks un valdes loceklis bija /pers. D/, bet SIA /Nosaukums C/ vienīgais dalībnieks un valdes loceklis bija /pers. A/. Tādējādi atbilstoši Komercreģistra ierakstiem neviena no minētajām personām un sabiedrībām neīstenoja izšķirošu ietekmi pārējās sabiedrībās un tās bija uzskatāmas par savstarpēji neatkarīgām tirgus dalībniecēm. Atbilstoši Lēmumā secinātajam tikai SIA /Nosaukums C/ ar SIA /Nosaukums F/ bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku un SIA /Nosaukums D/ ar SIA /Nosaukums G/ arī bija uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku, ko lietas dalībnieki nav apšaubījuši.

Pieteicējas Padomē 2015.gada 8.septembrī iesniedza septiņu trasta līgumu, kas noslēgti starp /pers. A/ no vienas puses un SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/, SIA /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/ un IK „/Nosaukums A/" amatpersonām no otras puses, kopijas (*lietas 2.pielikuma 129.-136.lapa*). Šajos trasta līgumos līgumslēdzējas puses vienojas, ka /pers. A/ ir nopircis visas minēto sabiedrību kapitāldaļas (IK „/Nosaukums A/" gadījumā nopirkts individuālais komersants), puses vienojas piecu dienu laikā pēc /pers. A/ paziņojuma veikt visas nepieciešamās darbības kapitāla daļu (individuālā komersanta) īpašnieka pārreģistrācijai Komercreģistrā, bet laikā līdz īpašuma tiesību pārreģistrācijai puses vienojas neizlietot savas dalībnieka balss tiesības attiecībā uz valdes maiņu, šo sabiedrību darbību iepirkumos un konkursos nosaka /pers. A/, līgumi stājas spēkā to parakstīšanas brīdī. Minēto trasta līgumu noslēgšanu tajos norādītajos datumos tiesā apstiprināja arī /pers. A/, /pers. B/, /pers. B/, /pers. A/, /pers. C/ un /pers. D/.

Apgabaltiesas ieskatā šādu trasta līgumu faktiskā noslēgšana un spēkā esība 2014.gadā tomēr nav ticama. Kā pareizi norāda Padome, jāņem vērā ne tikai noformētie dokumenti, bet visi lietas apstākļi kopumā. Par būtisku apgabaltiesa uzskata apstākli, ka sākotnējos 2015.gada 26.augusta paskaidrojumos Padomei ne /pers. A/, ne /pers. B/ šādu līgumu noslēgšanu nepieminēja (*lietas 2.pielikuma 57.-68 un 70.-76.lapa*). /pers. A/ atbildēja uz jautājumiem par pilnvaru parakstīšanu, arī izteica vispārīgus iebildumus par sarežģītu jautājumu uzdošanu. /pers. B/ paskaidroja, ka SIA /Nosaukums B/ viņš pats lemj par piedalīšanos konkursos un /pers. A/ ir SIA /Nosaukums B/ konkurents, bet aizņemtības dēļ /pers. B/ pilnvaroja /pers. A/ rīkoties SIA /Nosaukums B/ vārdā. /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka šādus paskaidrojumus sniedza, jo tika ietekmēts. Taču apgabaltiesa no minētā sarunu protokola ietekmes izdarīšanu uz /pers. B/ nekonstatē, protokola nobeigumā /pers. B/ ir norādījis konkrētus labojumus un papildinājumus, taču no tiem neizriet, ka /pers. B/ iebildumi būtu saistīti ar norādījumiem vai spiedienu sniegt konkrēta satura paskaidrojumus. Tiesas ieskatā paskaidrojumu par trasta līgumu noslēgšanu sniegšana jau sākotnējo paskaidrojumu laikā būtu pašsaprotama, ja šādi līgumi patiešām būtu noslēgti, it īpaši ņemot vērā to, ka sākotnējos paskaidrojumus /pers. A/ un /pers. B/ Padomē sniedza juridiskās palīdzības sniedzēja klātbūtnē. Tā kā šādi paskaidrojumi netika sniegti, tiesas ieskatā trasta līgumi ir noformēti tikai pēc sākotnējo paskaidrojumu sniegšanas Padomē, nevis tajos norādītajos datumos, un līgumus parakstījušo personu paskaidrojumi par līgumu noslēgšanas apstākļiem nav patiesi. To apstiprina arī apstāklis, ka trasta līgumu secīgā numerācija neatbilst šo līgumu hronoloģiskajai secībai (līgums Nr.4 noslēgts 2011.gadā, līgums Nr.3 2012.gadā, līgums Nr.1, Nr.6. un Nr.7 2014.gadā, savukārt līgums Nr.2 2015.gadā), ko neviena no šos līgumus parakstījušām personām tiesā nespēja loģiski un saprātīgi izskaidrot. To apstiprina arī atsevišķas pilnvaras noformēšana /pers. A/ piedāvājumu iesniegšanai abos iepirkumos, kas situācijā, ja pieteicēju iesniegtie trasta līgumi patiešām būtu noslēgti tajos norādītajos datumos, nebūtu nepieciešams.

Turklāt trasta līgumi ar SIA /Nosaukums G/ un SIA „/Nosaukums D/ noformēti 2014.gada 14.februārī – tajā pašā dienā, kad AS „Latvijas valsts meži" jau tika iesniegti sākotnējie SIA /Nosaukums D/ un SIA „/Nosaukums G/ konkursa piedāvājumi.

Apgabaltiesa ņem vērā arī to, ka atbilstoši Komerclikuma 186.panta trešajā daļā noteiktajam tikai kapitāldaļa dod dalībniekam tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Pieteicēju iesniegtajos trasta līgumos norādītā kapitāldaļu pārdošana un dalībnieku maiņa 2014.gadā, kad notika abi iepirkumi, Komercreģistrā nebija reģistrēta. Arī minētais apstiprina tiesas iepriekš secināto par trasta līgumu nenoslēgšanu tajos norādītajos datumos. Saskaņā ar ierakstu Komercreģistrā par SIA /Nosaukums G/ valdes locekli 2014.gada 24.jūlijā /pers. D/ vietā kļuva /pers. F/, kas neatbilst /pers. A/ un /pers. D/ 2014.gada 14.februārī parakstītajam trasta līgumam. Savukārt trasta līgums ar /pers. B/ par SIA /Nosaukums C/ kapitāldaļām noslēgts 2015.gada 26.februārī – tajā pašā dienā, kad Komecreģistrā veikts ieraksts par to, ka šīs sabiedrības vienīgo dalībnieku /pers. A/ nomaina /pers. B/, proti, trasta līgumā norādītais ir tieši pretējs tajā pašā datumā Komercreģistrā reģistrētajam.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata par pamatotu Padomes secināto, ka pieteicējas SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ (attiecībā uz 1.iepirkumu kopā ar SIA /Nosaukums F/) 2014.gadā bija neatkarīgas un savstarpēji konkurējošas tirgus dalībnieces, jo pieteicēju iesniegto trasta līgumu spēkā esība 2014.gadā nav ticama, bet atsevišķu pieteicēju dalībnieku un amatpersonu radniecība, tuvās personiskās attiecības, vienādās juridiskās adreses, kā arī pilnvaru izsniegšana /pers. A/ un /pers. G/ nav pietiekams pamats izšķirošas ietekmes konstatēšanai. Līdz ar to pieteicējas SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ (attiecībā uz 1.iepirkumu kopā ar SIA /Nosaukums F/) konkrētajā lietā ir atzīstamas par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma subjektiem.

2. Atbilstoši pieteikumos norādītajam lietā nepastāv strīds par to, ka abos iepirkumos pieteicēju SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ vārdā piedāvājumus sagatavoja un AS „Latvijas

valsts meži" iesniedza /pers. A/, izņemot SIA /Nosaukums B/ piedāvājumu 1.iepirkumam, kuru pēc /pers. A/ rīkojuma tehniski sagatavoja /pers. B/. Savukārt tiesas sēdē gan /pers. A/, gan /pers. B/ paskaidroja, ka visu pieteicēju piedāvājumus abiem iepirkumiem sagatavoja /pers. A/. Apgabaltiesas ieskatā šīm detaļām lietā nav izšķiroša nozīme, jo neatkarīgi no tā, vai SIA /Nosaukums B/ piedāvājumu 1.iepirkumam tehniski sagatavoja /pers. B/ vai /pers. A/, lietā nav strīda par to, ka šis piedāvājums tika saskaņots ar pārējiem piedāvājuma iesniedzējiem, jo sešus pārējos 1.iepirkuma piedāvājumus sagatavoja /pers. A/ un kopumā visus septiņus 1.iepirkuma piedāvājumus AS „Latvijas valsts meži" iesniedza /pers. A/, viņš sagatavoja un iesniedza arī trīs piedāvājumus 2.iepirkumā. Tātad pieteicēju iesniegtie piedāvājumi abos iepirkumos tika savstarpēji saskaņoti. Tiesai nav šaubu par to, ka pieteicēju amatpersonām bija zināms /pers. A/ sagatavoto piedāvājumu saturs, jo šīs amatpersonas ir piekritušas, ka /pers. A/ izlemj ar abiem iepirkumiem saistītos būtiskos jautājumus, ir parakstījušas katra sava uzņēmuma vārdā /pers. A/ sagatavoto piedāvājumu un ir piekritušas, ka viņš iesniedz visus paša sagatavotos piedāvājumus AS „Latvijas valsts meži".

Ņemot vērā iepriekš minēto, lietā ir konstatējama Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma objektīvā puse, proti, divu iepirkuma pretendentu grupu (1.iepirkumā aizliegtas vienošanās grupu veido SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums F/ kā viens tirgus dalībnieks, SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums G/ kā vēl viens tirgus dalībnieks, kā arī SIA /Nosaukums B/, IK „/Nosaukums A/" un SIA „/Nosaukums E/ kā atsevišķi tirgus dalībnieki, bet 2.iepirkumā aizliegtas vienošanās grupu veido SIA „/Nosaukums C/", SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums E/ katra kā atsevišķs tirgus dalībnieks). Katram no minētajiem tirgus dalībniekiem bija zināms pārējo konkrētās grupas konkurentu piedāvājumu iesniegšanas fakts un šo piedāvājumu saturs.

3. Pieteicējas norāda, ka tās saskaņā ar konkursa nolikumu varēja pretendēt uz tiesībām slēgt iepirkuma līgumus ierobežotā apmērā.

Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētās vienošanās mērķis kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, vai attiecīgās sekas konkurencei normas piemērotājam ir īpaši jāpierāda tikai tad, ja faktiskais gadījums neatbilst kādam no normā minētajiem speciālajiem tiesiskajiem sastāviem. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas izpratnē „mērķis" nenozīmē dalībnieku subjektīvo attieksmi, bet gan attiecīgās vienošanās objektīvu nozīmi un nolūku tajā ekonomiskajā kontekstā, kādā to ir domāts īstenot. Ja tiek konstatēts, ka neatkarīgi tirgus dalībnieki ir vienojušies par piedalīšanos iepirkumā vai par šīs darbības noteikumiem, un ir pierādīts, ka šī konkrētā vienošanās izpaudusies kā saskaņota darbība, tad mērķis kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci „atklājas" pašās darbībās, kas noteiktas Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā. Pie tam, lai pierādītu pret konkurenci vērstu nodomu, pietiek ar pašu faktu, ka ir saņemta informācija no konkurējoša tirgus dalībnieka, ko neatkarīgs tirgus dalībnieks glabā kā komercnoslēpumu (*sk. Pirmās instances tiesas 2001.gada 12.jūlija sprieduma apvienotajās lietās T-202/98, T-204/98 un T- 207/98 66.punktu, arī Augstākās tiesas 2009.gada 29.jūnija sprieduma Nr.SKA- 234/2009 20.punktu*).

Ņemot vērā minēto, kā arī Padomes iegūtos pierādījumus, ka pieteicējas ar /pers. A/ starpniecību savā starpā apmainījās ar informāciju, ko normālos konkurences apstākļos konkurenti viens otram neizpauž, apgabaltiesa uzskata, ka lietā nav izšķirošas nozīmes pieteicēju paskaidrotajam par to rīcības iemesliem. Apgabaltiesa uzskata, ka pasūtītāja noteiktais ierobežojums neattaisno pieteicēju darbības, atklājot konkurentam sava piedāvājuma saturu. Pieteicēju darbību mērķis kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci izriet no to veikto darbību rakstura, un šīs darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvam.

1. Atbilstoši Konkurences likuma 12.panta pirmajai daļai, ja Padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Atbilstoši panta trešajai daļai Padome ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10% apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram. Naudas soda noteikšanas kārtība Lēmuma pieņemšanas laikā bija noteikta Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumos Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem" (turpmāk – Noteikumi Nr.796).

Ar Lēmumu SIA /Nosaukums C/ ar SIA /Nosaukums F/ solidāri uzlikts 42 269,43 *euro* naudas sods (3,5% apmērā no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma), SIA /Nosaukums B/ uzlikts 2907,81 *euro* naudas sods (3% apmērā no tās pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma), SIA /Nosaukums D/ uzlikts 7897,79 *euro* naudas sods (2,3% apmērā no tās pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma), bet SIA /Nosaukums E/ uzlikts 700 *euro* naudas sods (minimālajā apmērā).

Augstākā tiesa 2016.gada 31.marta spriedumā Nr.SKA-413/2016 ir norādījusi, ka tieši katra gadījuma individuālie apstākļi ir tie, kas ietekmē soda apmēru, tostarp tie var ietekmēt arī secinājumu par galīgā soda samērīgumu.

Tā kā konkrētajā gadījumā Padome konstatēja horizontālo karteļa vienošanos, kas ir sevišķi smags pārkāpums, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka Padome pamatoti naudas soda apmēru noteica Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktā paredzētajos ietvaros (1,5 - 7 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma). Padome secināja, ka pārkāpuma iniciatore 1.iepirkumā bija SIA /Nosaukums C/ un SIA /Nosaukums F/ kā viens tirgus dalībnieks, bet 2.iepirkumā pārkāpuma iniciatore bija SIA /Nosaukums C/. Apgabaltiesa šo secinājumu uzskata ar pareizu, jo abos iepirkumos visaktīvāk darbojās /pers. A/, kurš bija minēto sabiedrību amatpersona. Pārējo tirgus dalībnieku loma Lēmumā pamatoti atzīta par aktīvu, jo šie tirgus dalībnieki iesniedza savus piedāvājumus. Līdz ar to lielākā apmēra sods pamatoti noteikts SIA /Nosaukums C/, kura

bija pārkāpuma iniciatore un piedalījās abos iepirkumos, mazāks sods noteikts SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums E/, kuras aktīvi piedalījās abos iepirkumos, bet vēl mazāks sods noteikts SIA /Nosaukums D/, kura aktīvi piedalījās vienā iepirkumā. Padome pamatoti lietā konstatēja arī atbildību pastiprinošu apstākli – izmeklēšanas kavēšanu un tāpēc pamatoti palielināja pieteicējām noteiktos naudas sodus. Lēmumā šajā sakarā ietvertos apsvērumus Administratīvā apgabaltiesa uzskata par pareiziem un tiem pilnībā pievienojas. Līdz ar to, pārbaudot Lēmuma pamatojumu attiecībā uz pieteicējām noteiktajiem naudas sodiem, apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums pieņemts, ievērojot Konkurences likuma 12.pantā un Noteikumos Nr.796 noteikto kārtību un pieteicējām piemērotie sodi ir samērīgi.

1. Ņemot vērā iepriekš secināto, SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ pieteikumi ir noraidāmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 125. panta trešo daļu, 282.panta 4.punktu, 283.pantu, 246.-251.un 253.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt SIA /Nosaukums B/, SIA /Nosaukums D/, SIA /Nosaukums E/ un SIA /Nosaukums C/ pieteikumus par Konkurences padomes 2015.gada 14.decembra lēmuma Nr.E02-58 atcelšanu daļā, kas attiecas uz šīm pieteicējām.

Izbeigt tiesvedību lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz IK ,,/Nosaukums A/" pieteikumu par Konkurences padomes 2015.gada 14.decembra lēmuma Nr.E02-58 atcelšanu daļā, kas attiecas uz IK ,,/Nosaukums A/".

Atmaksāt IK ,,/Nosaukums A/" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) no valsts budžeta 14,23 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona
Tiesneses K.Kalvāne
V.Zommere